

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v četrtih izdanjih ob **torkih, petekih in sobotah**. Zjutranje izdanie izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obajno izdanie stane:**
za jedan mesec 30, izven Avstrije 1.40
za tri meseca 2.00 4.—
za pol leta 5. 8.—
za vse leto 10. 16.—
Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemijo ozir.

Ponamidne številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 nr., izven Trsta po 25 nr. Sobitno večerno izdano v Trstu 4. uč., izven Trsta 5. uč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Pogled v bodočnost.

(Konci)

Kaj je torej storiti? Dr. Herold je ondan povdral, da preghra bi bila, iskati večino radi večine. Ako torej zastopniki slovanskih narodov ne vidijo možnosti za večino, ki bi bila sposobna izvršiti narodno jednakopravnosti za vse narode, torej izrecno tudi za Maloruse, in sposobna, delovati za izpremembo sistema, specijalno tudi duvalizma: potem tira pač stvarna logika do postulata, da isti slovanski zastopniki ne iščejo nikake take večine, naj se potem stvari snčejo, kakor morejo. Slovanskih zastopnikov dolžnost je kazati na vzroke svojega postopanja, torej naštavati razloge, ki jim ne dopuščajo sestavljati večine ne v zvezi z nemško levico ne v zvezi s Poljaki pri sedanjem številu njih zastopnikov.

Ako je sistemu do tega, da ne bode ponavljali pogodbe z Madjari brez sodelovanja slovanskih narodov, vedel si bode tudi pomagati. To pomoč so mu pri zadnji ponovitvi pogodbe dali slovanski zastopniki sami od sebe: bili so v „železnem obroču“ in pritrjevali so v soglašaju z nemško levico in poljsko frakcijo. Na zunaj pa so mogli trditi, da duvalizem se vzdržuje pri soglašanju Nemcev, Italijanov, Poljakov, Čehov, Hrvatov, Slovencev, v obči vseh tostranskih Slovanov.

Ako ti Slovani razdenejo do časa, da jih ni volja, pri sedanjih parlamentarnih skupinah stopiti v kako večino, najdejo kako drugo pomoč, ki more Slovanom biti na korist. Sistem, ki uporablja Poljake, več dobro, kje je slabost poljske frakcije, in samo namiglaj bil bi dovolj, da bi Poljake napravil poslušne na tisto stran, za katero bi ravno šlo. Ko bi vlada razpustila drž. zbor ter razkrila poljskemu plemstvu, da je treba dati gališkim Rusom več ali razmerno število mandatov, bi isto plemstvo na miglaj razumelo, in že samo s tem bi se veličine parlamentarnih skupin znatno izpremenile, nasproti katerim bi mogli slovanski zastopniki, posebno tudi Čehoslovani poštovati sestavo kake večine, v kateri bi mogli sodelovati tudi oni.

Mi te eventualnosti ne poštavamo, če tudi ni fantastična, pač pa je delikatna, in zato računimo rajši z drugo eventualnostjo, vsled katere se predloži nova volilna reforma še sedanjemu drž. zboru ali pa se po razpuščenju tega zobra izvoli nova zbornica poslancev na podstavi posebne volilne reforme, katera se potem predloži novi zbornici v potreben.

Na novo volilno reformo v takem smislu je glede na razne okolnosti treba še posebe računati. Potem bi v drž. zboru lehko takoj predlagali načrt o izvršenju narodne jedna-

kopravnosti za vse narode. Sprejetje takega načrta bi postavili slovanski zastopniki kot uslovje, da bodo tudi oni pozitivno delovali na primerno ponovitev pogodbe z Ogersko.

Ko bi pa videla vlada, da more slovanske zastopnike dobiti v večino, sestavljeni približno takši, kakoršen je bil „železni obroč“, potem se ve da ne pride ne do povoljne volilne reforme, še manj pa do prave izvršitve narodne jednakopravnosti, in večina v zvezi s Poljaki bi lepo in nelepo delila nadalje drobtinice, pri teh bi se ponavljali klici o „slavische Hochfluth“ itd., in posl. Miha Vošnjak in somišljeniki bi bili zopet v svojem eldoradu, ko bi od obroka do obroka priborili zopet kako postavko, tudi ko bi se ne dostajala ravno Celjskih vsporednic. Zopet bi slepili vsako leto svoje volilice in narod v celoti, in ta bi ostal i nadalje brez narodne organizacije. Ker pa časa v obče in časa miru posebe niso vzeli še v zakup ne g. M. Vošnjak in Robič, ne dr. Ferjančič in kan. Klun, je tako verjetno, da bi isti čas obračunil tudi s slovenskim narodom. Čas za velike točke bi se zapravil in drobtinice bi slovenskega naroda ne rešile; bil bi zrel za to, za kar so ga pripravljali drobtinčarji, a odgovornost bi, kakor rečeno, padala tudi na skupno slovensko inteligencijo, ker bi v takem slučaju dopuščala kratkovidno postopanje slovenskih zastopnikov.

Slovenska inteligencija vidi, da gre za to, ali naj se izpremeni ali naj ostane še nadalje protislovenski sistem; ta sistem so dolej poleg nemških levičarjev vzdrževali Poljaki; četudi ne pridejo več levičarji v parlamentarno večino, ni to dovolj, ker protislovenski sistem se more v cisilavski polovini vzdrževati tudi s pomočjo Poljakov pri sedanjem številu njih poslancev. Iz tega sledi neizogibna potreba, da se more zmanjšati število poljske frakcije, ali pa se morajo v obči veličine sedanjih parlamentarnih skupin izpremeniti.

Silo za tako izpremembo pripoznajo najprej, ako se slovanski zastopniki odločno izrečejo proti temu, da bi vstopili v večino tudi samo v zvezi s Poljaki. To silo bi poštivali v obči, a še posebe gledé na bližnjo potrebo pogajanja z Madjari.

Po takem imamo bodoči mehanizem jasno pred očmi: ta mehanizem se izpremeni ali pa ne izpremeni; če ostane po starem, krive bodo slovenske skupine, bodisi da stopijo nekatere v celoti, nekatere razcepljene v večino, v kateri bodo odločevali Poljaki. Važno je, da tudi samo oddelki slovanskih zastopnikov, ki bi stopili v večino v zvezi s Poljaki, bi mogli zakriviti pridržanje dosedanjega sistema.

Slovenska inteligencija vidi, da v seda-

„Škoda, velika škoda,“ zaklepatala je zopet žebrijarica, „da je izginil Grga Čokolin iz mesta; ta bi znal vse na las povedati. To je bila glavica, je-li?“

„Da, da!“ pritrnila je kamarica, „pa-metna glavica. A kam se je dejal?“

„Obvaruj nas Bog skušnjave! A od onega dne, ko je šel na Medvedgrad, ni ga živa duša več videla“ pričela je žebrijarica važno. „To vedi sveti Bog. Ni čist posel, ni. Pravijo, da je na čremem kozlu odletel na Klek. Obvaruj nas sveti križ,“ prekrižala se je baba.

„Škoda, bil je dober človek. Je-li, Andrej dragi?“

„Da, dober človek!“ odvrnil je kamar.

„Samo je včasih prevec vina pijkal,“ rekla je žebrijarica.

„O tudi žganja, tudi žganja!“ dodala je kamarica.

„Da, žganja!“ potrdil je kamar.

„Še sedaj mi je dolžan dva dinara, ta pijanec!“

„In na kocke je igral Grga po noči z mušketiri,“ rekla je žebrijarica.

Oglas se računa po tarifu v petitu; za naslovno z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava naslovni vrstic. Poslana, osmetana in javne zahvale, dnevični oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uveljavljeno: ulica Caserma št. 13. Vseko pismo mora biti frankovano, kar nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprejema **upravitelj** ulica Molina povečko hiš. 3, II. nadst. Odprete reklamacije so prosto postope.

„Edinosti je modr.“

terega člani morajo biti pripravljeni vsakič, da pohite na Dunaj, ako bi razvoj stvari zahteval, da se snidejo pravki!

Kar se pa dostaže trditve nemškoliberalskih listov, da brez liberalcev sploh ni mogoča večina, ne treba zgubljati mnogo besed, saj govorja proti tej trditvi dovolj glasno okolnost, da smo imeli faktično pod Taaffejevim večino brez nemških liberalcev, da je takrat prav dobro deloval državni mehanizem in da bi ista večina lahko obstala še danes, da se je grof Taaffe desledno in vztrajno držal svojega pravnega programa: Avstrija bodi zavetišče vsem narodom.

Drugo vprašanje pa je seveda, ali se razmere zbistrijo tako, da bi sedanji zastopniki naroda češkega mogli stopiti v novi večini na mesto Staročehov. V tem vprašanju je jedro sedanju položenju, tu je ključ razvoju stvari v bližnji bodočnosti.

Izjemno stanje v Pragi. Še sedaj ni znano nič pozitivnega, da li se skoro odpravi izjemno stanje v Pragi. Neko dunajsko poročilo trdi sicer, da je bil ministerski svet že sklenil, da se odpravi izjemno stanje ter da je namestništvo v Pragi že storilo vse potrebno v ta namen; da pa se je stvar nekoliko zasukala potem, ko so nekateri češki poslanci precej ostro nastopili proti sedanji vladni. Vendar pa da je računati, da se izjemno stanje odpravi tekmo prihodnjega meseca avgusta, najbrže povodom rojstvenega dne cesarjevega. V tem pogledu je tudi značilna vest, da je uprava kazalnice v Pakracu dobila nalog, sestaviti listo omih jetaukov, ki so vredni pomilovanja, pri čemer je posebno poštovati one, ki so bili obsojeni v pravdi proti „Oladiji“, to je upravi radi onih dogodkov, ki so bili povod proglašenju izjemnega stanja.

Različne vesti.

Mestni svet tržaški imel je sinoč, kakor smo spomenili že v današnjem zjutranjem izdanju, svojo XV. letosnjo javno sejo. Predsedoval je župan dr. Pitteri, prisotnih bilo je 39 svetovalcev. — Po odobrenju zapisnika XIV. seje precitali so ponudbo angleške kontinentalne plinarske družbe na Dunaju, katera želi vzeti tržaško mestno plinarino za 40 let v najem. Po dolgi razpravi so vsprehajeli predlog svetovalca E. Rascevicha, da se preide dnevni red preko te ponudbe. — Zatem je svetovalec pl. Combi opozoril na dejstvo, da nekateri zasebniki v Trstu kanijo kupiti remorkjalno rešitveno ladjo za tržaško pristanišče. Priznavaje plemeniti namen teh gospodov predložil je govornik, da naj mestna delegacija takoj stori petrebne

Političke vesti.

V Trstu, dan 23. julija 1895.

Ugibanja. Listi raznih strank ugibljajo v jednomer o tem, kako so utegne stvar zasukati v jeseni, kadar se zopet snide državni zbor. Nemški liberalci dokazujejo seveda črno na belem, da brez njih ni mogoča večina, dočim menijo drugi, da pridejo do odločno konservativnega sistema. Na to eventualnost računajo menda tudi nemški konservativci sami, kajti zasnovali se za čas parlamentarnih počitnic poseben odbor, ka-

jo je žalil, pošteno dekle. A mladi gospodje Gregorianec, — fina roba, e? Zapustiti dekle tako, kakor prazen kozarec. Ti možki, ti možki — živi greh, — a me uboge sirotice.

„Da, možki so živi greh,“ prikimala je Safrančička.

„Živi greh!“ odzval se je Safrančič, težko vzdahnivši. In žebrijarica odhitela je v snegu, da raznese novice po mestu.

Na ulici sestala se je z dolgin Gjukom Garneom, kateri je stal v kolu spoštovanih majstrov in živahne mladeži, udrihaje nemilo na veliki bobenj. Freyovka se je vstavila in doznała, kako Garuc v ime slavnega magistrata vsem in vsakemu daje na znanje, da bode jutri svečana inštalacija velemožnega gospoda bana, in da ostro zbranljeno tega dne metati raz okno smeti in zlivati umazano vodo na ulico, kakor je to navada v plemenitem mestu, ker bi se s tem kako lahko moglo poškodovati in pokvariti dragoceno oblike gospode velikačev.

(Dalje prih.)

korake pri c. kr. ministerstvu za trgovino v ta namen, da osrednja vlada na eranične stroške takoj nabavi tako ladijo. Ta predlog vsprejel je zbor soglasno. Poročevalc dr. Artico je potem prečital poročilo glede poskrbljenja mestne klavnice z nabrežinsko vodo. V ta namen bilo bi treba zasnovati v Škednu reservuar, kar bi bilo okolo 4500 gld.; občina naj bi torej odstopila vodovodni družbi potrebno zemljišče proti plačevanju neznatne svote na leto, s čemer naj bi vodovodna družba priznala posestno pravico občine. Poročilo je vzel zbor na znanje. — Dolga je bila glavna in podrobna razprava o predlogu glede preosnove mestne plinarne. Treba bi bilo v ta namen 425.000 gld., kateri znesek naj bi se smatral kot posojilo ter bi se moral odplačati (amortizovati) najkasneje do leta 1910. Zbor je odobril predlog z dodatkom svetovalca dr. Consola, da se v členu, ki govori o pokritju troškov, dodati besedi „medsebojno obvezno“, vsprejel pa je tudi predlog svetovalca dr. Geiringerja, da naj upravni svet predloži proračun za razširjenje plinarne v taki meri, da bode mogla dajati 14 milijonov kubičnih metrov plina na leto in za osnovitev električne osrednje postaje.

Ker pa že sploh v življenju pravijo, da najboljše pride najadaju, tako je bilo tudi v tej seji. Ta najboljša, vsaj najzanimivejša točka, bil je predlog mestne delegacije, da zbor odobri strošek 750 gld., kateri svoto je potrosila mestna blagajna povodom „garden party“ dne 6. t. m., prirejeno na čast gostom, ki so došli h krstu parnika „Wien“. V kateremkoli drugem mestu Avstrije ne bi nikhe črnil besedice, ko gre za denar, ki se je potrošil v patriotsko slavost. Ne tako pri nas v Trstu. „Liberalni“ tribun Edgard Raskovič ustal je v „sveti jezi“ ter takoj a priori izjavil, da on ne odobri tega stroška. Jezi ga, da se že v drugič troši denar v tse svrhe (!!) ne da bi se bilo prej vprašalo dovoljenja mestnega sveta. Bilo je po njegovem mišljenu časa dovolj, da bi se bilo vprašalo mestni svet. Javno menenje da je proti temu, da se zametuje denar za to, da se na stroške davkaplačevalcev pogostujejo ljudje, pripadajoči strankam, sovražnim deželjam (!) Med povabljenimi bili so razne osebe, ki so se omadeževale v prestolnici s tem, da so prijevale in vodile gusne (!) in divjaške (!) demonstracije. (Galerija je kričala: bene! bravo!) Ako se vabijo taki ljudje semkaj in se proslavljajo na stroške meščanov (Mar okoličani ničesar ne plačujejo, o tribun Raskovič? Stavec), se s tem ne žali, naš narodni čut, ampak v obče človeško čutenje (Ploskanje in odobravajoče kričanje na galeriji; župan galerije ni opomnjal.) — Župan je odgovoril na kratko, da ga je pooblastila mestna delegacija potrošiti omenjeno svoto proti temu, da mestni svet odobri strošek pozneje; vabila pa da mu poslal na Dunaj na posamične osebe, ampak in bianco faktor prvikrat. — Zbor je zatem strošek odobril z veliko večino glasov in potem je župan zaključil sejo.

Izlet „Tržaškega Sokola“ v Dolino povpel se je — tako smo že rekli v kratki novici današnjega zjutranjega izdanja — do impozantne narodne slavnosti. Častni naslov „narodna“ pa je tudi po vsej pravici prisoditi slavnosti, na kojo je prihitelo do 2000 slovenskih duš.

Hudo je pripekalo sonce — prava tropiška vročina je bila — ko smo sedali na vozove pred telovadnicijo Sokolovo, ali kdo bi se menil za vročino, ko izletajo čili Sokoli tja ven na deželo, med mili svoj in dobrisri narod slovenski?! Kdo naj bi se obotyljal, ko treba tja ven med narod v nemat samozavest med rojaki in domorodno ljubav?

I mi se nismo brigali za vročino, ampak poselili smo na vozove veselih srce in v svesti si, da preživimo danes par krasnih ur svoji med svojimi.

Vozovi so oddržali, na čelu jim odprt voz g. dež. poslanca Ivana Gorička. Konje je gonil brat Goriček sam — prvi tržaški poslanec v rudeči srajci —, a poleg njega so sedeli v vozu starosta brat dr. Gregorin in še druga dva brata Sokola. Bil je to toli mičen prizor, da so ljudje kar obstajali po ulicah. Ko smo krenili s koperske na dolinsko cesto narasla je vrsta voz do impozantne dolžine, ko so se nam pridružili vriški Škedenjci

in Magdalencani; kraj ceste pa je od vseh strani hitelo ljudstvo proti prijazni Dolini. Bili smo še prilično obdaljeni od Doline, ko so že grmeli topiči nad vasjo.

Pod klancem pričakovali so nas pevsko in bračno društvo „Vodnik“ (z zastavo), dekanska godba in velika množica ljudij z predsednikom imenovanega društva, veleč. g. dekanom Varnom in g. županom Slavcem načem na čelu.

Ko so se Sokoli postavili v vrste, pozdravil nas je najprvo veleč. g. dekan in predsednik Varni prekrasnim govorom, nadahnjenim idejalnim rodoljubjem. Zatrdil je, kako se vse ljudstvo veseli prihoda dičnih tržaških Sokolov, teh navdušenih propovednikov, ciste in neomadeževane ljubezni do tega ubogega našega naroda trpina. Veseli se, da je prihitev „Tržaški Sokol“ v to lepo dolinsko ravan, kjer najde odprtih bratskih srce. Slednjič je zaklical: Slava tržaškemu Sokolu! In razlegali so se navdušeni „Slava“ in „Na zdar“-klici, da je glasno odmevalo tja po lepi dolini.

Za dekanom-predsednikom je pozdravil mile goste v imenu občine g. župan Slavec.

Na toli krasnem in prisrčnem pozdravu zahvalil se je starosta brat dr. Gustav Gregorin besedami, kojim se je videlo, da prihajajo od srca. Rekel je, da ne prihajamo danes tu sem, da bi še le vnemali narodno zavest, kajti tu je vzplamelo narodno navdušenje že tedaj, ko so povsod drugod še snivali sen narodnega mrtvila. V Dolini je vzplamela iskra narodne zavesti in od tu se je razširila po vsem koperskem okraju, tako, da smo ponosno reči, da je ta okraj sedaj popolnoma naš. Ne zato torej, da bi navduševali, došli smo semkaj, ampak da se sami ogrejemo še bolj ob navdušenju vrih Dolincev. Posebno pa vas veseli, videče, kako tu roka v roku deluje in posvetna in duhovska oblast za blago svojega naroda. Ko je dovršil starosta brat Gregorin, zaorili so zopet „Na zdar“- in Živoklici, godba je zasvirala, pevci so zapeli Sokolsko in krasne devojke v dražestni narodni noši pripelje so Sokolom lepe dehteče šopke na prsa.

In hajd navzgor po klancu proti dolinskemu selu; v dolgem impozantnem sprevodu, ob sviranju godbe, ob zvoki sokolskih rogov, ob pevanju pevskega društva „Vodnik“, ob pokanju topičev in ob neopisnem navdušenju množice, nabranje po gričih in parobkah. Pred uhodom v vas stal je lep slavolok z napisom „Na zdar“, širni postor poleg cerkve pa je bil okrašen liki mlada nevesta: vse je bilo v zastavah in lampionih. Pred narodno šolo pa je bil prirejen ukusen oder z lepim napisom: „Bratam vladaj bratstvo sloga, Navalu tujca krepak jez!“ Tu pa se je takoj — dasi je bila vročina še precejšnja — pričelo pravo pisano življenje: bil je to dom nekaljene radosti in prisrčnega veselja. Točka za točko se je vršila brez prenehajanja, brez pauze. Godba dolinska je svirala neutrudnivo, prepevali pa sta zborova „Velesila“ iz Škednja in „Slava“ iz sv. Marije Magdalene ter mešani zbor društva „Vodnik“. V zadregi smo zares, koga naj bi pojavili napopred. O „Velesili“ nočemo zgubljati besed: to vam je impozantan zbor, ki razpolaga izbornim materialom in še izbornejo šolo. In kakor da so hoteli „Velesila“ ta dan pokazati vse svoje vrline, peli so toli precizno, da so oduševili vse občinstvo ter da je bilo številce navzočih Čehov kar presenečeno. Zatrjali so nam opetovanje, da kaj takega ne bi bili nikdar pričakovali. Vredno je stala „Velesila“ na strani nje mlajša sestrica „Slava“. To poslednje društvo še ni dospelo do one višine, na koji stoji „Velesila“, ali vse kaže, da hiti po istej poti do dovršenosti. Ni čudo, saj ima istega ne le sposobnega, ampak tudi vnetega pevovodjo Slava gosp. Pižonu!

„Venec Vodnikovih pesnij!“ Odkrito bodi povedano, da nam je bilo nekako tesno pri srcu, ko smo doznavali, da bode mešani zbor dolinski spremiščevanjem godbe pel to zares težko skladbo. Pomisliti treba namreč, da so to kmečka dekleta, ki prihajajo dan na dan še le populudne iz Trsta in ki morajo potem do trdne noči delati na polju. Kje vzeti čas za potrebne vaje in pa potrebno razpoloženje za učenje? Tem prijetnejje smo bili iznenadljivi, ko je vriši mešani zbor dolinski povsem častno izvel to težavno nalogu. Bilo pa je tudi ploskanja, da ni bilo ni konca ne kraja. Lahko si je torej misliti,

koliko truda je bilo vrla pevovodjo Pangercu, da je tako lepo izvležal svoje pevce in pevkinje. Vso čast mu! Slednjič pa moramo izreči brezpogojno pohvalo vriši godbi dolinski in reči smemo, da bi bil ponosen marsikateri veči kraj, ako bi imel tako godbo. Odlikujeta to godbo dobra šola, kakor si bolje ne moremo misliti na deželi in pa tudi uzorna disciplina. Hvala jezorej, da je toli izdatno poveličevala našo lepo slavnost!

Ko je postal hladnejše, nastopili so televadci „Tržaškega Sokola“ in so svojimi lepimi vajami na drogu izvijali viharno odobravanje do kakih 2000 duš narasle množice.

Radost pa je dosegla svoj vrhunc, ko je „Tržaški Sokol“ v magičnem svitu benediktinov ognjev in ob sviganju raket priredil lepo piramido in je ob strani velikansko ognjeno kolo švigalo nebroj iskric okolo sebe ter je v sredi tega ognjence in morja žarel monogram „Sokola“ z napisom „Živio“. To je bilo rajanje, da nikdar tacega, na vseh straneh le veseli obrazzi. Proti 9. uri so se Sokoli zopet razvrstili v sprevod, da prirede — v znamenje iskrene hvaličnosti — serenado veleč. g. dekanu in g. županu. Gospod dekan došel je pred svoj dvorec ter se je lepimi besedami zahvalil „Sokolom“ na prirejeni ovaciji vskliknivši krepak „Živio“ „Tržaškemu Sokolu“.

Gori smo bili pozabili povedati, da sta se takoj po dospevku v Dolino brat starosta dr. Gregorin in podstarosta Cotič v imenu vseh društev poklonila veleč. g. dekanu in gosp. županu.

Po serenadi bilo je zopet petja in ranjanja tja do 11. ure, ko je trebalo misliti na odhod.

In ostavili smo Dolino ponesni seboj neizbrisni spomin na ta prekrasni dan, ko je zares vse tekmovalo — domačini in pravki dolinski, društvo „Vodnik“, glasba, pevski društvi „Velesila“ in „Slava“ — da pripomorejo „Tržaškemu Sokolu“ do zares krasne narodne slavnosti. Hvala, prisrčna hvala bodi izrečena vsem zagotovljeni naj bodo naše bratske ljubavi.

Do pod-klanca, kjer so nas čakali vovzi, spremila nas je godba, za kojo je korakala velika navdušena množica, barno pozdravljoča „Sokole“.

Ob sviranju glasbe in urnebesnimi razdostnimi vsklikli odveli so nas vozovi tja v temno noč proti Trstu, a v naših srcih zvene se danes divni akordi tega lepega narodnega slavlja.

„Tržaški Sokol“ pa sure zabeležiti tadan na častno stran v knjigi svojega življenja, to pa tem bolj, ker, vzlič veliki udeležbi, ni ni najmanjša nepriljubnost kalila ukupnega uspeha. Tako se pač ne vedejo — infiorni plemena!

Pevsko društvo „Velesila“ v Škednju predi prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. svojo veliko veselico, z zelo zanimivim programom, na dvorišču gostilne gospe Dragice Sancin-Nemic. Igralo se bode tudi na dobitke. Vsi zbori se bodo peli spremiščevanjem orkestra. Program tej veselici priobčimo v jednem prihodnjih izdanjih.

Razdelitev državne podpore na Kranjskem. Iz Ljubljane se nam poroča dne 21. t. m.: Deželni predsednik baron Hein je določil rok za vložitev prošenj za stran podprtive državne podpore do 24. t. m. in naredil, da jih imajo ljubljanski posestniki vlagati pri magistratu, zunanj pa pri dotičnem okrajnem glavarstvu. V sledi kratkega termina in v olajšanje posla prišel je prosilcem na pomoč odbor tukajšnjega pomožnega društva s tem, da je preskrbel potrebne tiskovine in odpril posebno pisarno, kjer se prošnje izdelujejo ter opremljene s prilogami neposredno vlagajo na določenem mestu.

Ljubljana in okolica ste deležni izredne državne podpore in če se ista pravično in in potrebam primerno razdeli, deležni jo bodo tudi prosilci v obili meri. — Ne da se tajiti, da je po katastrofi pokazala se v Ljubljani v vseh slojih revščina v vsej nagoti a tudi grajevrednih razmerah! — Državne podpore in prostovoljnih darov deležni bodo hišni posestniki, trgovci in obrtniki, dočim se je revnješkim slegom priskočilo ob potresu na pomoč z brezplačno hrano in stanovanjem v barakah, kar stane nad 120.000 gld.. — Potres je napravil v Ljubljani in okolici, v kamniškem, kraškem in litiskem okraju, obilo škode, pa več ali manj prizadeti so tudi

okraji izven teh. Razdelitev teh podpor bodo imela vlada v rokah in komisija — na čelu jej deželni predsednik baron Hein — ki bodo prideljena v pomoč, imela bodo nehvalezen posel in težavno stališče. Toda ta nalog bo lahko izvršljiv, če se bo upoštevala pred vsem — potreba in pravica.

Potres je v Ljubljani razkril tajnosti, ki so bile dolgo vrsto let pokrite z raznimi plašči, ki so pa zdaj popolnoma odkrite, a ne tako tudi — zanimive! Podpora se mora ravnavati po teh razmerah in potrebah. Potres je marsikaj pokazal in pritiral na beli dan! Večina hiš je bila starih, v teku let deloma nič, deloma prav malo popravljenih, material nečuvano slab, poslopja največ nevezana, tu in tam le na zunaj olepljana, znotraj pa — stare podprtje. Brezprimerno brezvestni so bili nekateri gospodarji! Od strank pobirali so visoke najemščine, poprav pa nikakih ali le malo izvršili, in ko je prišel potres in so čutili, da dojde državna in druge podpore, že so sestavljali židovsko-rafiniran račun, da bo — zopet „gjefta“! In kakor ti tako provzročajo razputito ljubljansko draginjo tudi drugi! Nekateri gospodarji in obrtniki se malo brigajo za to draginjo! Pomanjkanje cenih stanovanj, nizkih cen pri živilih n. pr. pri mesu i. t. d. — notri do voznih cen naših fikarjev — vse kaže ljubljansko draginjo. — Takim ljudem naj se podpora ne daje, pa tudi drugim ne, ki — potrebeni niso! — Ljudje, ki niso „reveži“, naj dobre obrestno državno posojilo, manj premožnim naj se da brezobrestno in močno zadolženim posestnikom veči del podpor. Vlada ima razdelitev v rokah in do 31. t. m. imela bodo tudi že prošnje pred seboj. Komisijam, ki jih sestavi, naj zaukaže pred vsem — objektivnost, pravično delitev in — potrebam primerno podporo. Državna podpora in nabrani darovi so svet denar in če se bodo krivljeni delili, vlada in darovalci ne bodo želi hvali zanj! Tudi med „ponižnimi“ prosilci jih je, ki niso vredni — usmiljenja in podpore!

Najnovejše vesti.

Gradec 23. Radi spomenice, izdane od italijanskega akademiskega društva povodom petindvajsetletnice, zaprli so tudi v Gradcu dva drijaka: Gina Dompierija in dra. Renata Saversicha. Jeden teh dveh je bil založnik one spomenice, kojo je zaplenilo državno pravništvo.

Zagreb 22. Vest, da obišče cesar Hrvatsko, provzročila je splošno radost. Poselna izdanka listov, ki so prinesla to vest, je kar hkrati pokupilo občinstvo. V vseh slojih ljudstva je čuti le glas veselja in hvaličnosti.

Bellgrad 23. Vest, da sta kralj in vlada položila vence na grobu Stambulova, ni resnica.

Tržaške brzojavke.

Budimpešta. Plenica za spomlad 7.—7.10. Plenica za septembra 1896 0.59 do 6.60 Ores za jesen 5.68—5.87 Rž za jesen 5.58—5.60 Koruz za juli-avgust 5.98—5.99 za maj-juni 4.81—4.82.

Plenica nova od 78. kil. f. 7.—7.05 od 79. kil. f. 7.05—7.10; od 80. kil. f. 7.10—7.15 od 81. kil. f. 7.15—7.20, od 82. kil. f. 7.20—7.25. Ičem 6.95—6.70; prosto 6.—8.56 rž nova 6.45—6.60.

Plenica: Obilne ponudbe, povpraševanje jako živahn, plačalo se je 70000 met. st. rado do 5 n. vč. dražje od včeraj. Vreme: lepo.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in a carino vred odposiljati precej 1.28 50—28.75. Juli sept. f. 28.75—29. — Conca 29.—. — Cetorni 30.—. — V glavah (soditi) 30.25—.

Havre. Kava Santos good average za julij 63.—za november 91.25.

Hamburg. Santos good average za julij 75—september 74.75 decembra 73.75, mirno.

Dunajska borza 23. julija 1895

	včeraj	danes

<tbl_r cells